

# DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közléskönyvtár és foglalkoztatás: Aradi uca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőw Lipót uca 19. Telefon: 26-34. Távirat és levél cím: Délmagyarország Szeged

Szerda, 1932 január 6  
Ara 16 fillér  
VIII. évfolyam, 4. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20, vidéken és Budapesten 3.60, külföldön 6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelent: hétfő kivételével naponta reggel

## A közigazgatás racionalizálása és Szeged

Irt: dr. Dellre János.

A közelmúltban két rendkívül érdekes füzet jelent meg, mind a kettő annak a nagyjelentőségű munkásságnak eredményeként, amit Magyary Zoltán professzor végzett a közigazgatás racionalizálásának előkészítésében. Magyary Zoltán professzort még a Bethlen-kormány nevezte ki racionalizálási kormánybiztosnak s most a nyilvánosság előtt is megjelent az a javaslat, amit megbízásának körén belül a kormány elé terjesztett. S egyidejűleg megjelent egyik munkatársának a magyar közigazgatás területi alapjairól írt s példátlanul érdekes, szemléltető térképanyaggal ellátott munkája.

A közigazgatás alapját a megyei beosztás szolgáltatja s voltaképpen ez az egyetlen történelmi alapja a magyar közigazgatás területi szervezésének. A megyei és városi közigazgatás azonban csak egy részét foglalja magában az egész (önkormányzati és állami) közigazgatásnak. A megyei és városi közigazgatás szervezeten túl minden igazgatási ág a másikkra tekintet nélkül rendezkedett be s a meglévő közigazgatási hatóságok területi alapjaira való tekintet nélkül osztotta szét intézményeit és hatóságait között az ország területét. El kell szörnyedni, ha azt látjuk, hogy milyen értelmetlen kuszaság, milyen rendszer nélküli zűrzavar jellemzi a középfokú hatóságok területi megszervezését. Egy tápéi embernek például dolga van a telekkönyvvel, az alispánnal, a főszolgabíróval, a mezőgazdasági kamarával és az állategészségügyi felügyelőséggel. A mai agyonadminisztrált életben nem is nehezen képzelhető el ez az eset. A tápéi polgárnak el kell menni Dorozsmára a főszolgabíróhoz, Szentesre az alispánhoz, Szegedre a telekkönyvi hivatalba, Kecskemétre a mezőgazdasági kamarába és Budapestre az állategészségügyi felügyelőséghez. Vannak Magyarországon községek, sőt vannak vidékek, melyeknek középfokú hatóságai kilenc városban vannak — szétszórva s kilenc városba kell annak a szerencsétlen polgárnak utaznia, vagy gyalogolnia, akinek a hatóságainál elintézní valói vannak.

Nem fersérelhetjük úgy a polgárság idejét, energiáját és vagyonát, hogy ennek az állapotnak fenmaradását tovább lehetne megtűrni. A magyar közigazgatás gazdaságossága és eredményessége követeli azt, hogy racionális átszervezésen menjen keresztül. Ezért örömmel kell üdvözlölni a racionalizálás kormánybiztosának célravezető javaslatait. Nekünk szegedieknek azonban nemcsak örülnünk kell, a mi számunkra ez a javaslat új munkaterületeket jelöl ki s a mi közigazgatásunkra új feladatokat is ró.

A magyar közigazgatás területi alapjainak racionális beosztása négy, vagy öt vidéki empóriumot fejlesztene ki s azokat tenné meg — a mai vármegyei beosztás átmeneti megtartása mellett — az egész ország rész közigazgatásának központjává.

A javaslat s az annak mellékletét alkotó emlékirat szerint

Szeged megkapná a megyei székhelyét, amit Szentesről át kellene helyezni Szegedre s

a szegedi ítélőtábla megkapná a kalocsai és kecskeméti törvényszékek területét s megtartandó mai területét is egészben.

Ha a közigazgatás tervbevétt racionalizálása más eredményt nem jelentene Szegednek, mint a megyei székhelyet s a szegedi ítélőtábla jelentékeny mérvű területi növekedését, már akkor is a legnagyobb figyelemmel kellene kísérnünk mindent, ami ezen a téren történik s már akkor is előáll annak parancsoló szüksége, hogy ennek az elgondolásnak megvalósítását a város minden töle telhető eszközzel és minden rendelkezésére álló módon siettesse. A megyei székhelyen s az ítélőtábla jelentékeny megnövekedésén túl a közigazgatás racionalizálásáról készült emlékirat szerint Szeged megkapná a mezőgazdasági kamarát, az állategészségügyi felügyelőséget, a közúti kerületi felügyelőséget, az egészségügyi felügyelőséget s megkapná az Országos Társadalombiztosító Intézet hőmezővadász helyi ki- rendeltségének megszüntetése után annak területi hatáskörét is. Ezzel szemben egyetlen

szegedi hatóságnak és hivatalnak területi alapja nem kisebbedne az új beosztás által.

Az a munka, amit a közigazgatás racionalizálásának kormánybiztosa eddig végzett, új feladatokat állít Szeged város közigazgatása s a szegedi várospolitikai elé. A városfejlesztésnek eddig igénybevétt erői elsorvadtak: s forrásai bedugultak. Az elvesztett területek helyett új hatásköröket kell nyernünk s a városnak új területek felé kell kiterjeszteni érdekszféráját kárpótlásul a legfájdalmasabban elvesztett területekért. A városnak csak szerencséje az, hogy nem Szeged városnak irigykedéssel, vetélkedésekkel és rivalizálással fogadott kívánságaként lépnek ezek a problémák az ország nyilvánossága elé, hanem személytelenül, az elkerülhetetlen racionalizálás elsőrendű feladataiként. Ez az egyetlen út, ami ma a haladó várospolitikai s a ma feladatain túlmozgó közigazgatás számára járható még, a népkonyhai ellátáson és a segélyezéseken túl ma ez az egyetlen feladat, amit vállalni lehet s amit teljesíteni kell.

## Zala vármegye feliratot intéz a kormányzóhoz az ország súlyos helyzete ügyében

„Mindenkinek kötelessége, hogy a helyzetet őszintén feltárja” — mondta Farkas Tibor

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Zalaegerszegről jelentik: Zala vármegye törvényhatósága kedden rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a Farkas Tibor által beterjesztett és a kormányzóhoz intézendő feliratot tárgyalta. A feliratban arra kéri az államfőt, hogy adjon olyan irányítást a magyar alkotmányos és politikai élet működésének, hogy a gazdasági válságot minél kevesebb szenvedéssel és veszteséggel élhessük át. Kéri a felirattal javaslat a válságba jutott magyar gazdaságszervelet megsegítését és a magyar gazdaságszervelet egységes megszervezésének lehetővé tételét.

Farkas Tibor szólt fel elsőnek a javaslat-hoz és rá mutatott arra, hogy rendkívüli viszonyok között a mindenkori államfő súlyos

és sorsdöntő elhatározások elé kerülhet, éppen ezért kötelessége mindenkinek, akinek a törvény erre módot nyújt, hogy a helyzetet őszintén feltárja.

— Segíteni pedig csak úgy lehet az országon — fejezte be felszólalását Farkas Tibor —, ha a kétkedés helyét a hit, a bizalmatlanság helyét a bizalom és a kétségbeesés helyét remény váltja fel. De ez csak úgy lehetséges, ha sikerül egyesíteni a magyar szolidaritás erejével a magyar intelligenciát és a magyar népet. Ennek az összefogásnak a megteremtését első sorban a pártatlan államfő feladatának tekintjük.

A közgyűlés Farkas Tibor javaslatát egyhanguan elfogadta.

## A minisztertanács elhatározta, hogy Magyarország a súlyos pénzügyi helyzet miatt nem vesz részt a losangelesi olimpiáson

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A kormány tagjai hétfőn délután gróf Károlyi Gyula elnöklete alatt minisztertanácsra ültek össze, amelyen tárgyalta a társadalombiztosítási törvénykezésre vonatkozó törvényjavaslatot.

A minisztertanács ezután az idei olimpiai játékok, illetve az amerikai kiküldetések ügyét tárgyalta le. A minisztertanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetre való tekintettel Ma-

gyarország nem vesz részt a losangelesi olimpiai játékokon.

Sportkörökben fájdalmasan hatott a minisztertanács döntése. Az olimpiai kiküldetésekre az olimpiát alapon 150 ezer pengő fedezet állott rendelkezésre. Miután azonban az ország súlyos pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy ennek megfelelő összegű valutát szerezzenek, a határozat a magyar atléták számára lehetetlenné teszi az olimpiáson való részvételt.